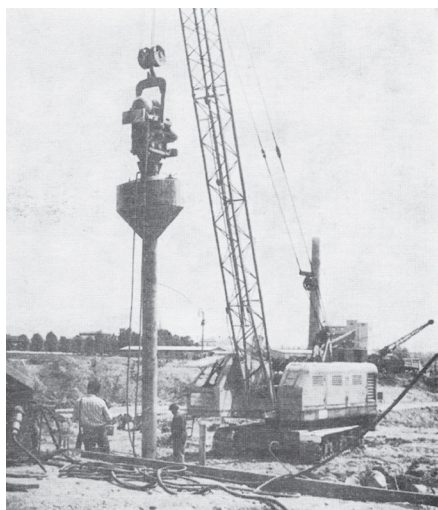

Európske zdroje na výmenu teplovodných potrubí

VYMENÍME PÄŤ KILOMETROV

Velká investícia spoločnosti SPRAVBYTKOMFORT do výmeny potrubia sa začne na jar 2019 a skončí na jeseň 2020.

Zmluva s Ministerstvom životného prostredia SR na projekt Rekonštrukcia primárnych vykurovacích okruhov centrálnych kotolní (CK) Jazdecká a Sekčov Prešov je podpísaná. Ministerstvo je riadiacim orgánom pre Operačný program Kvalita životného prostredia. Spoločnosť SPRAVBYTKOMFORT získala nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vo výške 2 826 700 eur, čo predstavuje 85% z celkových investičných nákladov. Finančná spoluúčasť spoločnosti SPRAVBYTKOMFORT dosahuje výšku približne pol milióna eur.

Efektívna výroba tepla

Moderné kombinované kotolne na báze biomasy a plynu a zároveň montáž moderného predizolovaného potrubia v súčasnosti už umožňujú znížiť náklady na výrobu tepla.

Spolu ide o výmenu potrubí s priemerom 50 až 300 mm v celkovej dĺžke tri

Pohľady do minulosti
centrálnej kotolne na Sídlišku III.

kilometre trás teplovodov na sídliskách I, II a III. Po ukončení vykurovacej sezóny v máji 2019 sa na týchto sídliskách začne s výkopovými prácami a výmenou potrubí. Na sídlisku Sekčov sa začnú práce na jar 2020 a vymení sa približne 2,5 km teplovodov.

Takáto rozsiahla rekonštrukcia primárnych vykurovacích rozvodov bude náročná na čas a organizáciu prác. Práce sa začnú od ulíc Jazdecká – cez rieku Torysa v blízkosti mostu k škole na ulici Matice slovenskej, kde sa trasa rozdelí na smer k ulici Volgogradská a bude kopírovať hlavnú cestu po Námestie Kráľovnej pokoja. Pokračovať sa bude cez park pri Družbe, cez SZŠ DSA Mukačevská a trasa sa bude končiť pri bytových domoch na ulici Mukačevská. Postupne sa prepojí 59 odovzdávacích staníc. Súbežne na Sídlišku II bude prebiehať výmena potrubí v oblasti ulíc Októbrová, Marka Čulena, Engelsova, Obrancov mieru. Primárny rozvod tepla z centrálnej kotolne Sekčov má napojených sedem odovzdávacích staníc od ulice Exnárova po Sibírsku.

Z OBSAHU

- Vymeníme teplovodné potrubie
- Náročné leto pre teplárov
- Ako ušetriť na energiách?

Nový akcionár v Spravbytkomforte

V súčasnosti sa chystá zmena akcionárskej štruktúry Spravbytkomfort, a. s. Prešov. Rakúsky Facilitycomfort po 14-tich rokoch úspešnej účasti na trhu v Prešove a vynikajúceho partnerstva s mestom Prešov odchádza zo slovenského trhu. Podarilo sa mu nájsť pre mesto nového partnera, ktorý sa teší na svoj vstup do Spravbytkomfortu. Je si vedomý, že vstupuje do vynikajúco zorganizovanej a významnej spoločnosti a tretieho najväčšieho mesta na Slovensku. V každom prípade sa pre zákazníkov Spravbytkomfortu nič nezmení. To potvrdili všetci prítomní na spoločnom stretnutí s primátorkou mesta Andreou Turčanovou.

Prosíme o trpezlivosť

Celá realizácia starých primárnych vykurovacích rozvodov za nové, moderné, predizolované, sa nezaobíde bez väčšieho stavebného ruchu spolu s rozsiahlejšími zemnými prácami. Je to však nevyhnutná investícia, ktorá prinesie bezpečnejšiu, spoľahlivejšiu, efektívnejšiu a cenovo udržateľnejšiu dodávku tepla pre ďalšie desiatky rokov.

Obyvateľov mesta Prešov preto už dnes prosíme o pochopenie a toleranciu počas realizácie projektu rekonštrukcie primárnych vykurovacích okruhov centrálnych kotolní Jazdecká a Sekčov.

(Pokračovanie na str. 4)

Teplári v lete neoddychujú

Za nami je krásne slnečné leto, čas voľna a oddychu a mnohí z nás si počas neho užívali na dovolenkách hrejivé lúče slnka. Pre teplárov je to však krátke trojmesačné obdobie, kedy je potrebné pripraviť kotolne a výmenníkové stanice na nové vykurovacie obdobie. Zabezpečiť výrobu tepla tak, aby bez akýchkoľvek problémov bola zaisťovaná bezpečná a spoľahlivá prevádzka.

Hydraulické vyregulovanie dodávky ústredného kúrenia, termostatizácia a zateplovanie objektov prináša svoje ovocie v podobe znižovania spotreby tepla. Zníženie spotreby u odberateľov umožňuje výrobcovi tepla znížiť výkon kotolne a tým zefektívniť výrobu tepla.

Tento rok sme sa zamerali na kotolňu Sídliško duklianskych hrdinov. Bola zrealizovaná kompletná výmena strojno-technologického zariadenia. Pôvodné teplovodné kotly s inštalovaným výkonom 3,15 MW sme vymenili a zefektívniť výrobu tým, že sme nainštalovali kotly kondenzačné s výkonom 1,06 MW. V centrálnej kotolni na Jazdeckej ulici pribudol druhý kotol Bosch namiesto pôvodného 20-ročného kotla zn. LOSS. Modernizácia technológie prebehla aj v troch výmenníkových staniách. Po kompletnej demontáži zastaraného strojno-technologického zariadenia tam boli dodané moderné výkonné kompaktné výmenníkové stanice DECON. Ich pôvodný celkový výkon bol 400 kW, súčasný predstavuje 260 kW.

Veľká porucha potrubia teplej vody v zime na vetve Magurská a Martina Benku bola začiatkom roka odstránená. A to výmenou starej skorodovanej časti potrubia za nové potrubie. Nekvalitná práca pri prvotnom ukladaní potrubí v minulosti sa podpísala aj pod poruchy na uliciach Sabinovská, Wolkerova, Bajkalská, Pavlovičovo námestie.

V tomto roku sme riešili aj náročnú technickú a technologickú výmenu rozvodov pod križovatkou Levočská – Vlada Clementisa – Obrancov mieru, súvisiacu s rekonštrukciou križovatky na Levočskej ulici. Bola to náročná úloha na koordináciu všetkých zúčastnených. Predpokladaná odstávka teplej vody Sídliška II a I bola od 20. augusta do 3. septembra. Na radosť všetkých sa nám podarilo skrátiť uvedenú odstávku o tri dni.

Jednou z možností znižovania nákladov za dodávku teplej vody je jej hydraulické vyregulovanie od kotolne po pätu domu. V tomto roku bolo zrealizovaných sedem okruhov kotolní. V kotolni boli nainštalované nové čerpadlá a do rozvodov teplej vody boli nainštalované regulačné prvky. Tým sme technicky umožnili vlastníkom bytov riešiť reguláciu vnútorných rozvodov v dome. To už je však na rozhodnutí vlastníkov bytov v dome.

To je len malý zlomok vykonaných prác. Ešte musíme spomenúť prehliadky kotlov, tlakových nádob, generálne opravy čerpadiel, montáž nových čerpadiel s frekvenčnými regulátormi otáčok, opravu a výmenu regulačných a uzatváracích armatúr na potrubiach. Pred začiatkom vykurovacej sezóny je nutné mať všetky fakturačné meradlá tepla ciachované. Táto povinnosť je spojená s ich demontážou, odoslaním do ciachovne a opätovnou montážou na pôvodné odberné miesto. Celkovo ich máme 1 500 kusov. V priemere každý rok vymieňame za modernejšie okolo 125 fluidikových meračov tepla typu Sontex Superstatic dimenzie

od DN 25 do DN 100. Overili sme 331 meračov tepla, 69 ks vodomerov teplej vody a 77 ks vodomerov studenej vody.

Za posledných 12 rokov spoločnosť zrealizovala štyri veľké investičné akcie a preinvestovala viac ako 25 miliónov eur. Náklady na bežnú údržbu, ktoré sú ročne potrebné pre bezproblémový chod kotolní počas vykurovacej sezóny, si vyžadujú každoročne priemerne 1,6 milióna eur. Vykonanie všetkých zákonných odborných prehliadok stojí 168 tisíc eur.

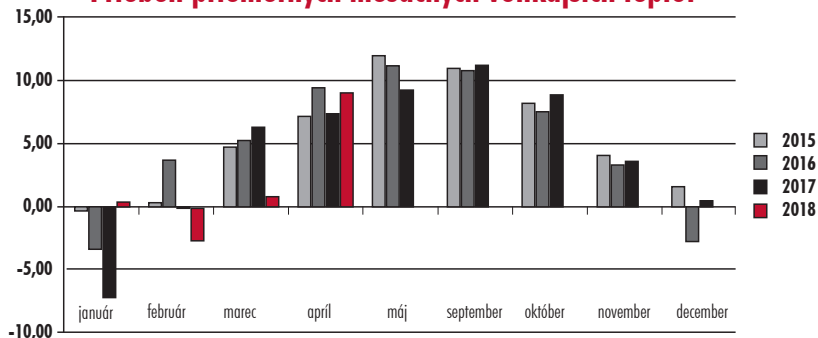
Každý úkon spoločnosti Spravbytkomfort realizujeme s cieľom mať v meste Prešov moderné a efektívne tepelné hospodárstvo. To znamená dosiahnuť bezpečnú, spoľahlivú, efektívnu, ekologickú a cenovo prijateľnú dodávku tepla pre všetkých zákazníkov.

Teplejšie zimy - je to problém?

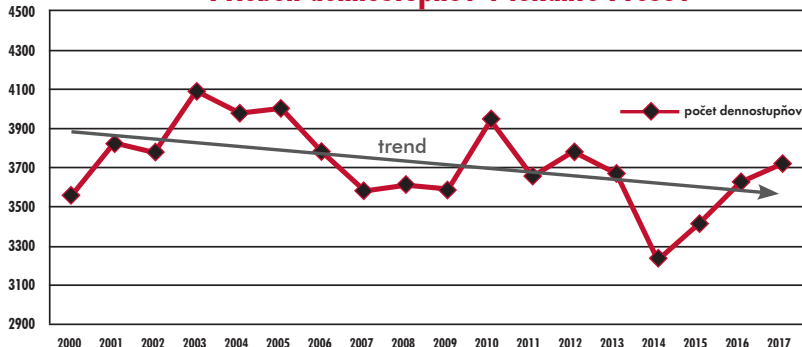
Najčastejšia téma pri stretnutí, hoci len dvoch ľudí, je počasie. Vždy je to však len subjektívny názor a subjektívny pocit na to, kedy je počasie teplé a kedy je už chladno. Výrobcovia tepla vždy tieto úvahy zjednotia do počtu dennostupňov – je to súčet rozdielu teplôt v čase, v ktorom bolo potrebné dodávať teplo. Dennostupeň (°D) predstavuje rozdiel vnútornej teploty v byte (v priemere 20°C) a priemernej vonkajšej teploty. Vonkajšia priemerná denná teplota tvorí štvrtinu súčtu vonkajších teplôt meraných o 7.00 h, o 14.00 h a o 21.00 h, pričom teplota meraná o 21.00 h sa započítava dvakrát.

Teda ak je vonkajšia priemerná denná teplota vzduchu napr. 0°C, daný kalendárny deň vo vykurovacom období má 20 dennostupňov, ak je vonkajšia priemerná denná teplota napr. -10°C, tak daný kalendárny deň má 30 dennostupňov. Počet dennostupňov za dlhšie časové obdobie charakterizuje klimatické podmienky vykurovacieho obdobia, resp. danej zimnej sezóny. Čím sú klimatické podmienky náročnejšie, to znamená, čím je vonku chladnejšie, tým je počet dennostupňov vyšší.

°C **Priebeh priemerných mesačných vonkajších teplôt**

počet dennostupňov D °C **Priebeh dennostupňov v lokalite Prešov**

TRH S ENERGIAMI V POHYBE

Po niekoľkých rokoch nízkych cien kľúčových komodít sledujeme posledný polrok na burzovom trhu ich neustály rast. Cena plynu v Európe sa odvíja od vývoja ceny ropy, ktorej cena stúpla o 15% a cena plynu narástla od jari viac ako 30%. Cena elektriny prekračuje šesťročný maximálny. Masívne narástli aj ceny emisných povoleniek, viac ako štvornásobne.

Všetky tieto komodity vo významnej miere vstupujú do ceny tepla. Tepelárnam, ktoré vyrábajú teplo z uhlia

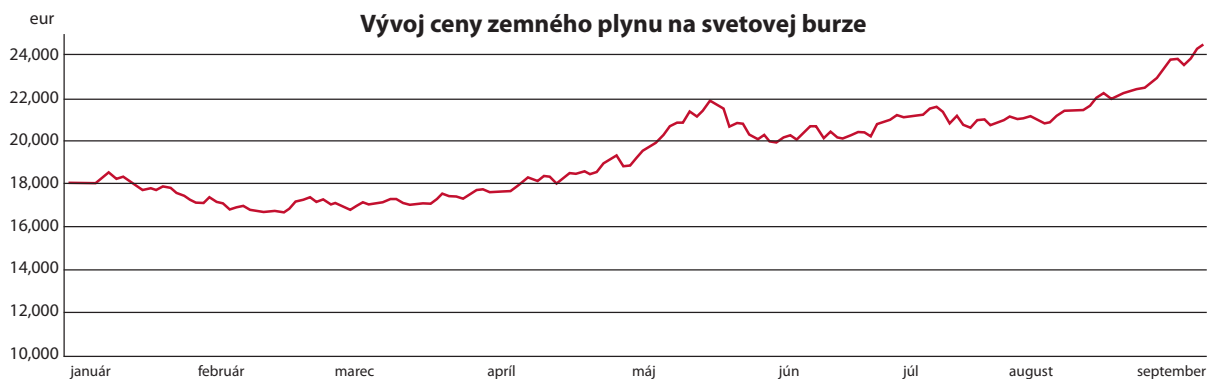
a plynu, stúpne cena tepla pravdepodobne najviac. Výrazne lepšie sú na tom odberatelia tepla, ktorí odoberajú teplo z kotolní, kde sa na výrobu tepla využíva biomasa.

Spravbytkomfort, a. s. Prešov v minulých rokoch investoval do biomasových kotolní. Znížila sa tým spotreba plynu ročne približne o 10 miliónov m³ a tvorba emisií cca o 20 tisíc ton CO₂.

Táto skutočnosť významne zmierni nárast ceny tepla pre nastávajúci rok.

Takže aj napriek tomu, že cena plynu a elektriny výrazne stúpla, Prešovčania a zákazníci toto zvýšenie pocítia iba minimálne. Mierne zvýšenie variabilnej zložky ceny tepla kompenzuje Spravbytkomfort znížením fixnej zložky ceny. Polovica tepla je vyrobená z drevnej štiepky, kde bol nárast ceny iba mierny. Vo výsledku to znamená, že medziročne cena tepla narastie o 5%.

Sme pyšní na to, že Prešov bude naďalej patriť k mestám s jednou z najnižších cien tepla na Slovensku.

OVPLYVNÍ ZÁKAZNÍK SPOTREBU ENERGIÍ?

Väčšina bytových domov je zateplená, hydraulicky vyregulovaná, sú ešte nejaké možnosti na šetrenie?

Začneme od **termostatických hlavíc**, ktoré sú jednou zo základných možností regulácie teploty v byte. Napriek tomu, že sú dnes už pre väčšinu slovenských domácností samozrejmosťou, stále ich ešte nevieme adekvátne používať. Na týchto jednoduchých zariadeniach, ktoré spájajú stúpačkové potrubie s radiátorom, dokážeme jeho otáčaním a pomocou stupnice nastaviť teplotu v miestnosti presne podľa našich preferencií. Keď sa skončí sezóna, nastavte termostatickú hlavicu na najvyšší stupeň. Otvorením ventilu sa znižuje jeho opotrebenie a tým pádom zvyšuje životnosť.

Výmena vzduchu otvorením okien je v rozpore s hospodárnym využívaním tepla. Staré konštrukcie okien spôsobovali svojimi netesnosťami až nadmernú výmenu vzduchu v miestnosti.

Pri súčasných moderných oknách je situácia opačná, prirodzená infiltrácia je nedostatočná. Za jednu hodinu sa musí vymeniť minimálne polovica objemu vzduchu v obývanej miestnosti. Lepšie riešenie je mať okná s dobrými izolačnými vlastnosťami a potrebnú výmenu vzduchu zabezpečiť pravidelným krátkym a intenzívnym vetraním. Priemerná ročná spotreba teplej vody sa v bytových domoch pohybuje na úrovni 12 m³ na osobu, čo je približne 40l teplej vody denne. Požadovaná teplota teplej vody je v rozmedzí 45-55°C. Okrem kontroly spotreby a využitia teplej vody, ďalšou možnosťou pre dosiahnutie úspor nákladov za dodávku teplej vody v bytovom dome je zaizolovanie rozvodov teplej vody. V podstate ide o to, že cez každé potrubie, ktorým sa dopravuje teplá voda, odchádza časť tepla do okolitého priestoru a tým sa teplá voda ochladzuje. Úlohou izolácie teplovodného potrubia je zamedziť úniku tepla. Záro-

veň na to, aby mal každý byt teplú vodu v rovnakom čase a teplote, je potrebné zrealizovať hydraulické vyregulovanie jej rozvodov. Všetky úspory šetrenia energií je potrebné zväžiť a pristupovať k nim tak, aby sme dosiahli svoj užívateľský komfort a nie opak. Vážnym problémom, s ktorým sa momentálne stretávame v zateplených domoch, sú plesne, ktoré vznikajú nevhodným správaním sa užívateľov bytu. Dôvodom je podchladenie priestoru miestnosti, vysoká vlhkosť a nedostatočné vetranie.

Kedy sa začína a končí vykurovací sezóna?

Podľa platného zákona sa sezóna začína formálne vždy 1. septembra príslušného kalendárneho roka a končí 31. mája roka nasledujúceho. Dodávateľ je však povinný začať s dodávkou tepla, ak vonkajšia priemerná teplota v tomto období klesne počas dvoch za sebou nasledujúcich dní pod 13 °C.

ROK 2019 PRINESIE ZVYŠOVANIE CIEN ENERGÍÍ

NEDAJTE SA ZASKOČIŤ MEDVĽE ZA ZVYŠOVANIE

Určite ste zachytili správy o budúročnom zvyšovaní cien energií. Najmä cena elektrickej energie by sa mohla od januára 2019 zvýšiť až o viac ako 10%. Tí, ktorí chcú uzatvoriť zmluvu do konca roka, môžu predísť očakávanému nárastu cien v budúcom roku. Takýto skokový nárast cien nie je príjemný pre žiadnu firmu alebo domácnosť.

Cesta, ako aspoň trochu ušetriť na faktúrach za energie, je vybrať si dodávateľa, ktorý klientom poradí kedy nakúpiť, skontroluje a zoptimalizuje náklady za energie. „U Slovákov nie je veľmi populárne meniť dodávateľov energií. Súťaž medzi dodá-

rom nevyjednávajú o cene, môže odberateľ ešte aj dnes ušetriť až 20% z ceny,“ vysvetľuje Miroslav Struž, štatutár spoločnosti Elgas.

Jeseň je často zaužívaným obdobím na zmenu dodávateľa energií. Koncom roka totižto v lepšom prípade firmy zistia, že im končia zmluvy a tak sa snažia predĺžiť si kontrakt. Niektoré spoločnosti zas predĺženie zmluvy pre svoju vyťaženosť ani neriešia a kontrakt nechajú automaticky prolongovať. Správnym riešením je mať dodávateľa, ktorý svojmu klientovi odporučí, kedy je najvhodnejší termín na uzavretie zmluvy, nakoľko ceny energií sa odvíjajú od burzových cien. Teraz ešte môžete zachytiť vlnu lacnejších cien

a mať ich v zmluve na najbližšie obdobie. V novom roku, po zvýšení cien, už takéto výhodné ponuky nájsť nemusíte. Existuje aj iná možnosť ako ušetriť na energiách bez toho, aby ste museli vypnúť hlavný istič. V prípade, že vám dodávateľ naraz poskytuje viac druhov energie, vie vám ponúknuť lepšie podmienky vďaka väčšiemu objemu vašej spotreby. „Združená dodávka energií je na Slovensku zabehnutý koncept, ktorý našim klientom radi ponúkame. Dokonca sme boli prví, kto ho na našom trhu uviedol,“ objasňuje R. Lipnička. Pri združenej dodávke energií vám dodávateľ dokáže poskytnúť ešte vyššiu zľavu, a to vďaka tomu, že vám dodáva nielen elektrinu, ale aj plyn.

Spoločnosť Elgas čerpá z bohatého know-how svojej materskej skupiny GGE, ktorá vlastní a prevádzkuje aj výrobné kapacity a distribučnú sieť. „Vďaka širokému portfóliu aktivít GGE máme skutočnú výhodu oproti iným dodávateľom. Poznáme celý proces od výroby až po koncového spotrebiteľa a vďaka tomu poskytujeme kvalitné, spoľahlivé a cenovo optimalizované služby,“ dopĺňa M. Struž.

ELGAS

člen skupiny GGE

vateľmi je však najspoľahlivejším spôsobom, ako získať tú najvýhodnejšiu cenu,“ hovorí Roman Lipnička, obchodný riaditeľ dodávateľa energií Elgas, ktorý patrí do energetickej skupiny GGE.

Platiť menej za to isté je silná motivácia. Prečo sa však o túto možnosť nezaujímajú viac odberateľov? Jedným z dôvodov je pocit, že zmena je komplikovaná. Opak je však pravdou – dnes už stačí podpísať splnomocnenie a celý zmenový proces vybaví nový dodávateľ za vás. Druhým dôvodom je ešte stále pretrvávajúce presvedčenie, že samotnou zmenou veľmi neušetria. „Samozrejme, to neplatí. Pri zmene dlhoročného dodávateľa, pri kto-

Európske zdroje na výmenu teplovodných potrubí

VYMENÍME PÄŤ KILOMETROV

(Pokračovanie zo str.1)

História rozvodov

Primárne rozvody v meste Prešov sa začali budovať v roku 1964 na Sídlišku I a II medzi ulicami Fučíkova až k ulici Československej armády. V 70-tych rokoch sa budovali rozvody tepla od ulíc Československej armády po ulicu Levočskú. V tej dobe to boli moderné horúcovodné potrubia izolované sklenenou vatou a sadrovým poterom a napájané boli z pôvodne uhoľnej kotolne na Jazdeckej ulici. Sídliisko Sek-

čov bolo budované v 80-tych rokoch minulého storočia a horúcovodné potrubia boli napájané z „preklenovacieho zdroja“ na Exnárovej ulici. Moderné technológie, ktoré sa v teplárstve používajú v súčasnosti, eliminujú straty na rozvodoch a prinášajú úspory pri distribúcii tepla. Potrubia súčasnej doby sú už predizolované, to znamená, že sú obalené izoláciou už priamo vo výrobe. To zaručuje vysokú životnosť potrubí aj izolácií. Vysoká kvalita používaných izolačných materiálov zamedzuje úniku tepla.